

Folkhälsomyndigheten

Antibiotikaresistens – den stille pandemien

Malin Grape

Enheten för beredskapsläkemedel och logistik

Farmasidagene 13 november 2025

Antibiotika

En förutsättning för:

- Effektiv behandling av bakteriella infektioner
- Ett effektivt smittskydd
- Basal och avancerad sjukvård

Antibiotikaresistens orsakar lidande och kostnader

Påverkar hållbar utveckling

2018
250
miljoner

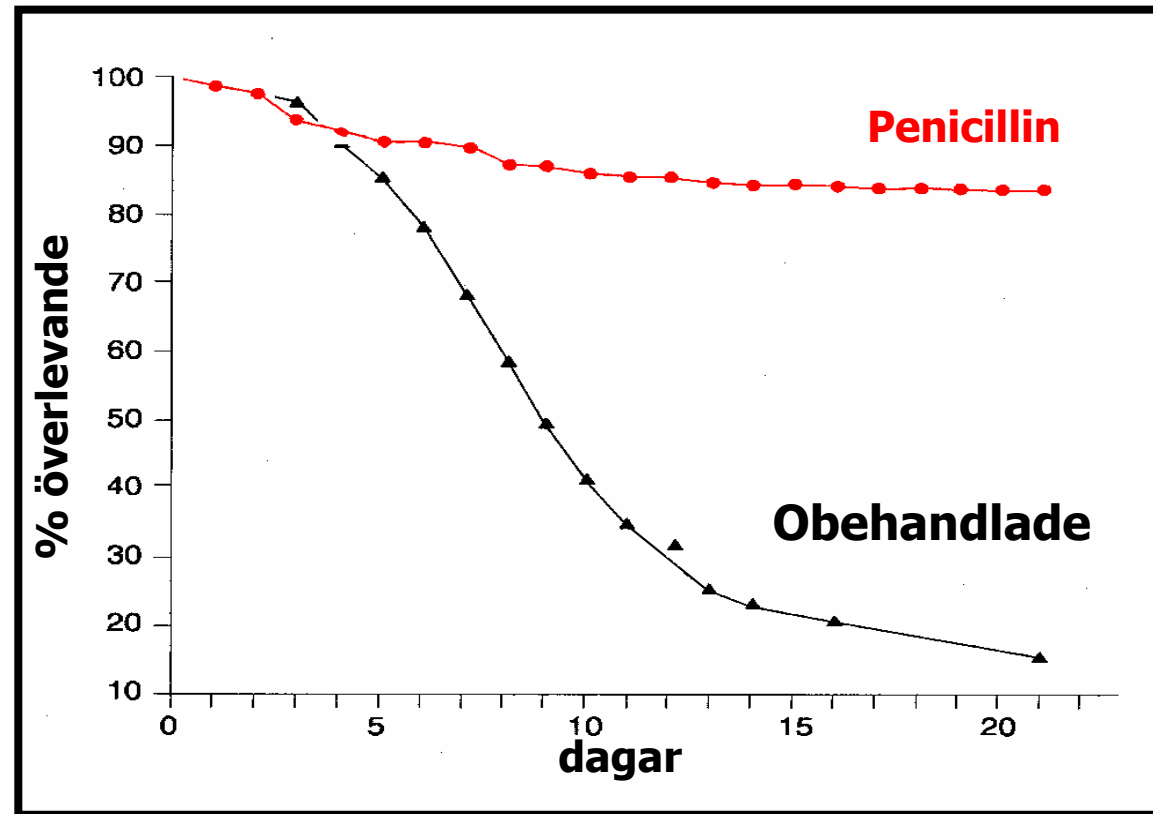
2030
4 321
miljoner

2050
15 849
miljoner

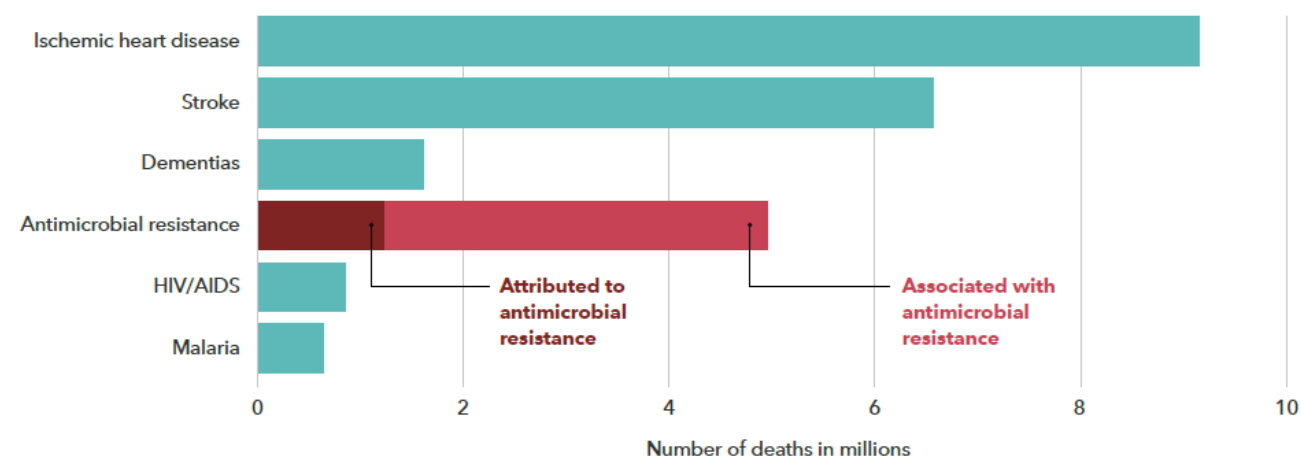
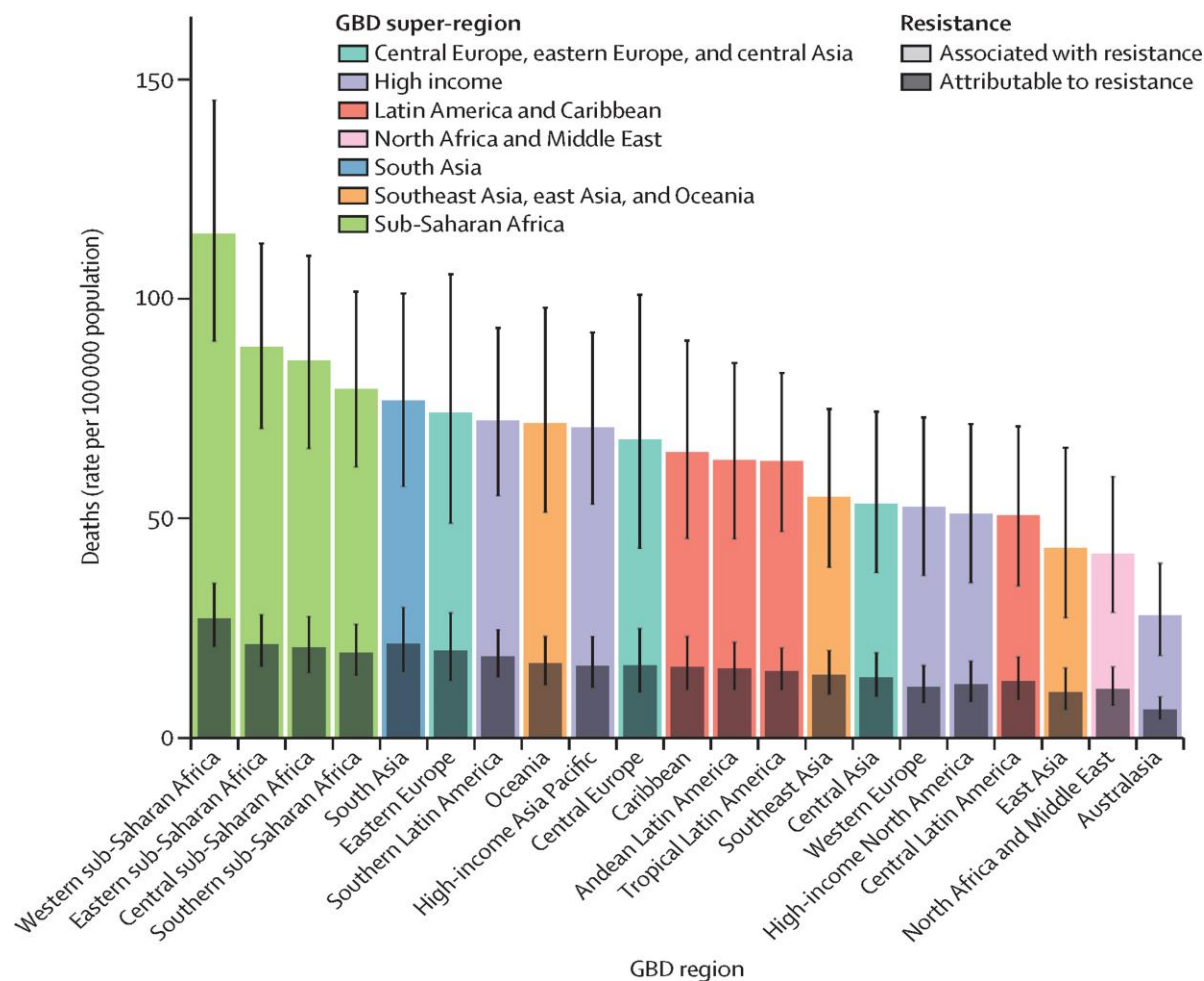
Beräknad sammanlagd kostnad
för antibiotikaresistens i Sverige

Barn med lunginflammation och *Streptococcus pneumoniae* i blodet

1,27 miljoner dödsfall orsakade av antibiotikaresistens 2019

The burden of AMR in the Health Ministerial Alliance of Champions on AMR countries and globally: An urgent call for action. WHA May, 2022.

IHME

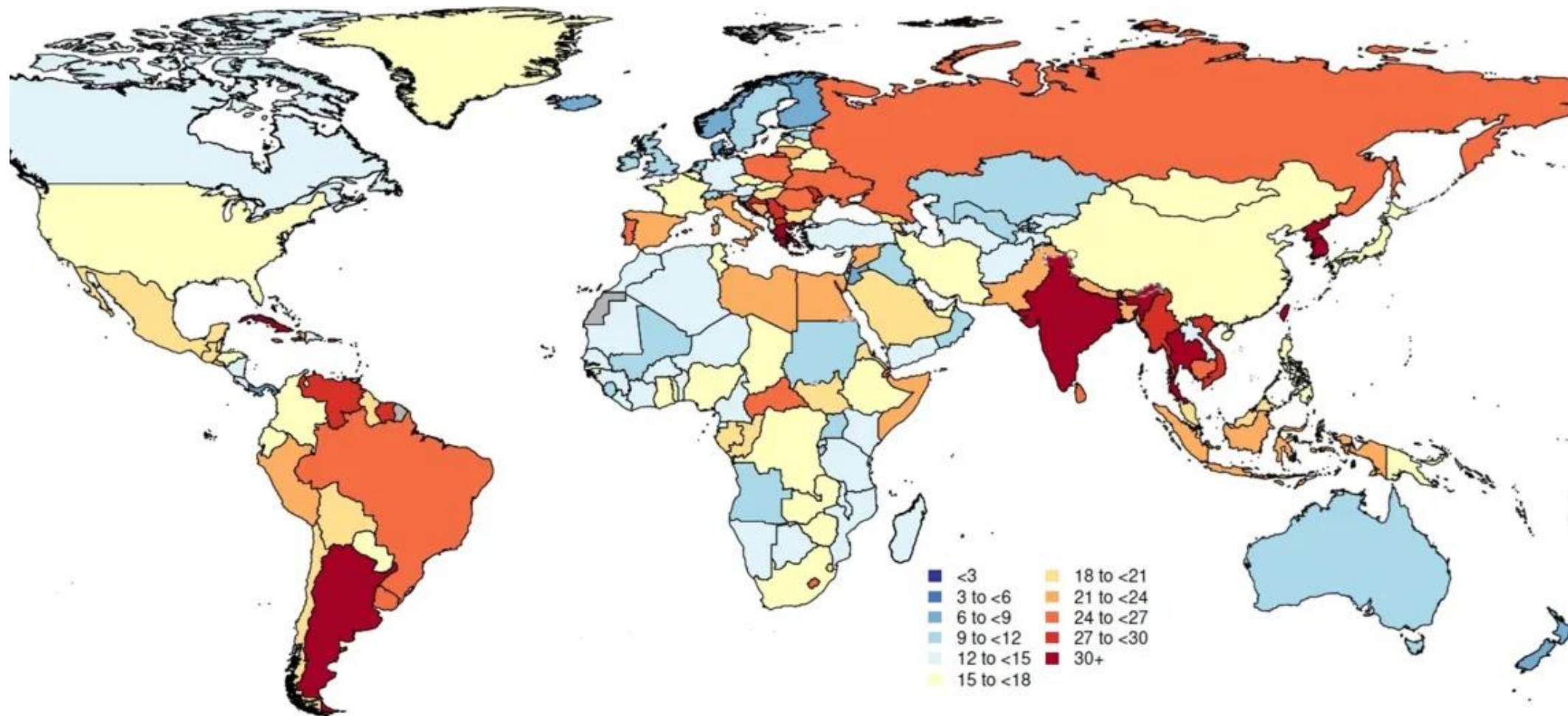
UNIVERSITY of WASHINGTON

GRAM

Global Research on Antimicrobial Resistance

Death rate attributable to AMR, all ages, 2050

Stor variation i resistens och användning i Europa

Fig. 5 *Klebsiella pneumoniae*. Percentage of invasive isolates resistant to carbapenems (imipenem/meropenem), by country, WHO European Region, 2021

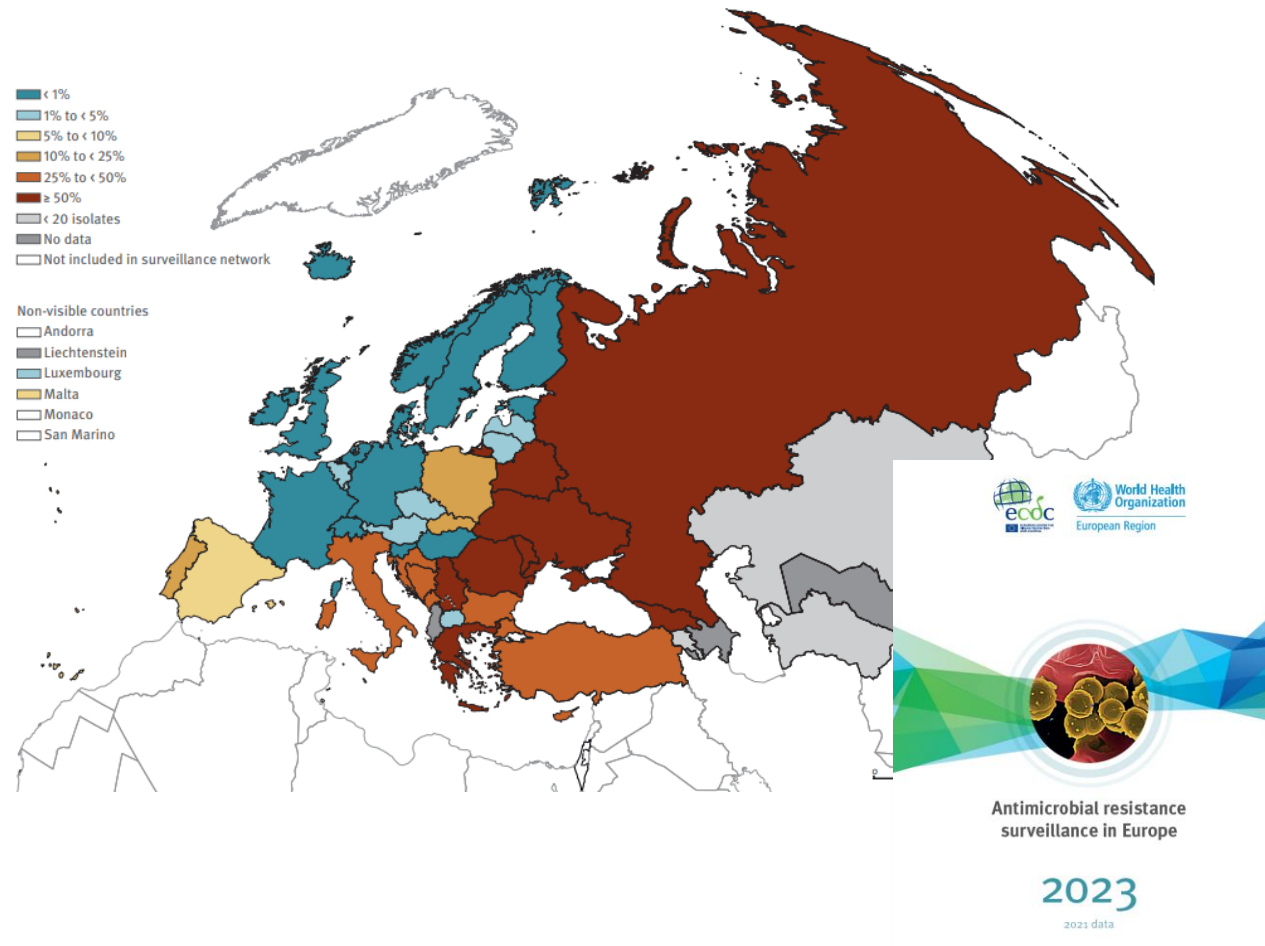
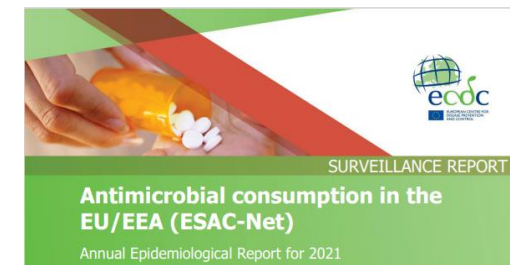
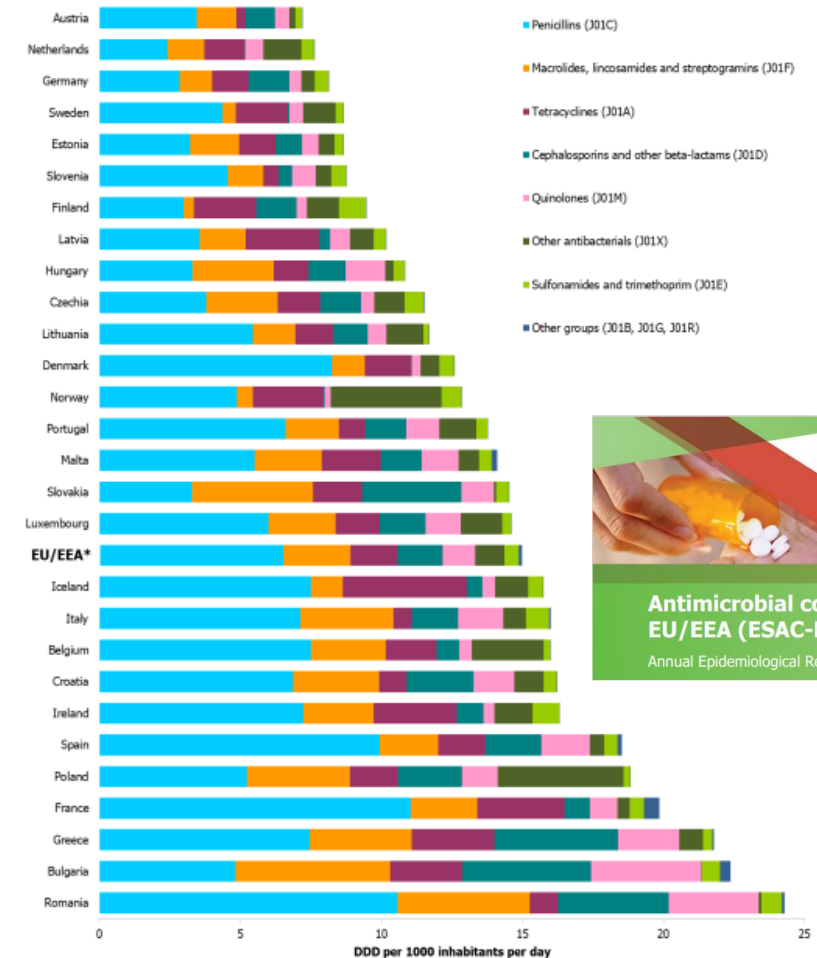

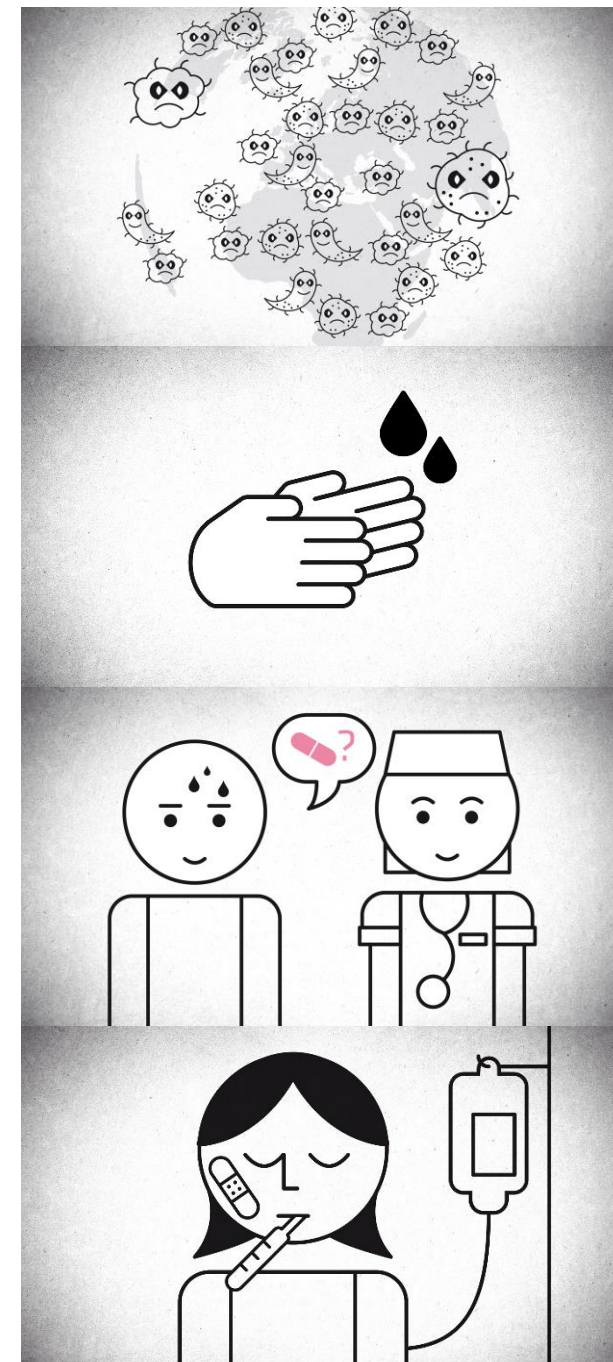
Figure 3. Community consumption of antibacterials for systemic use (ATC group J01) at ATC level 3 subgroup, EU/EEA countries, 2021 (expressed as DDD per 1 000 inhabitants per day)

Vad krävs för att motverka resistens?

- Förebygga
 - Förhindra att infektioner uppstår som kräver antibiotikabehandling
 - Förhindra spridning av resistenta bakterier
- Bevara
 - Ansvarsfull användning
- Tillgång till effektiva antibiotika
 - Forskning och utveckling av nya antibiotika
 - Hållbar och jämn tillgång till befintliga antibiotika
- Övervakning
 - Användning
 - Resistens
 - Vårdrelaterade infektioner

Politisk prioritet

Strep A: Toddler died after ‘delay’ in receiving out-of-stock antibiotics, coroner warns

Jan 15 2025 • By Ben Lee

A toddler with a Strep A infection was given antibiotics too late after a pharmacist could alternative medication during shortages due to restrictions, a coroner has found.

The DH said the issues are “being actively considered” but are “complex”

A two-year-old died of “overwhelming sepsis, resulting from Group A Streptococcus (strep A) after a “delay” in receiving antibiotics due to restrictions preventing a pharmacist from ame out-of-stock prescription, a [coroner’s report](#) has revealed.

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Journal of Infection

journal homepage: www.elsevier.com/locate/jinf

Bacteria and Bacterial Diseases

Pandrug-resistant *Klebsiella pneumoniae* isolated from Ukrainian war victims are hypervirulent

Oskar Ljungquist ^{a,1}, Michal Magda ^{b,1}, Christian G. Giske ^{c,d}, Chaitanya Tellapragada ^d, Oleksandr Nazarchuk ^{e,f}, Dmytro Dmytriiev ^{e,g}, Oskar Thofte ^h, Valdemar Öhnström ^h, Erika Matuschek ⁱ, Anna M. Blom ^b, Kristian Riesbeck ^{h,j,k,*,2}

DAGENS NYHETER.
VÄRLDEN

Resistenta bakterier akut problem i Ukraina: ”Extremt svårbehandlade”

Uppdaterad 2025-10-10 Publicerad 2025-10-02

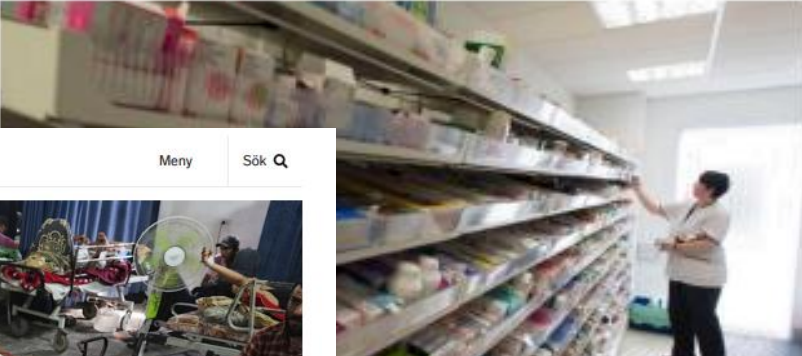
Precis som många andra ukrainska soldater måste Yevhen Kovalenko genomgå en kraftig antibiotikakur för att bli av med resistenta bakterier från kriget.
Foto: Linus Sundahl-Djerf

Medicine shortages in England ‘beyond critical’, pharmacists warn

Survey has revealed challenges faced by pharmacists and risk of harm to patients as key drugs are unavailable

‘We’re firefighting in the background’: the pharmacists coping with record drug shortages

CNN Health

Drug shortages may mean difference between life and death for some US patients, experts say

By Jen Christensen, CNN
7 min read · Published 8:13 PM EST, Tue February 6, 2024

sverigesradio

Meny

Sök

Den bristfälliga sjukvården och bristen på rent vatten ökar utvecklingen i Shifa hospital i Gaza stad. Foto: Jehad Alshrafi/AP

GAZA

Svår antibiotikaresistens ännu ett hot mot Gazas befolkning

1:50 min Dela

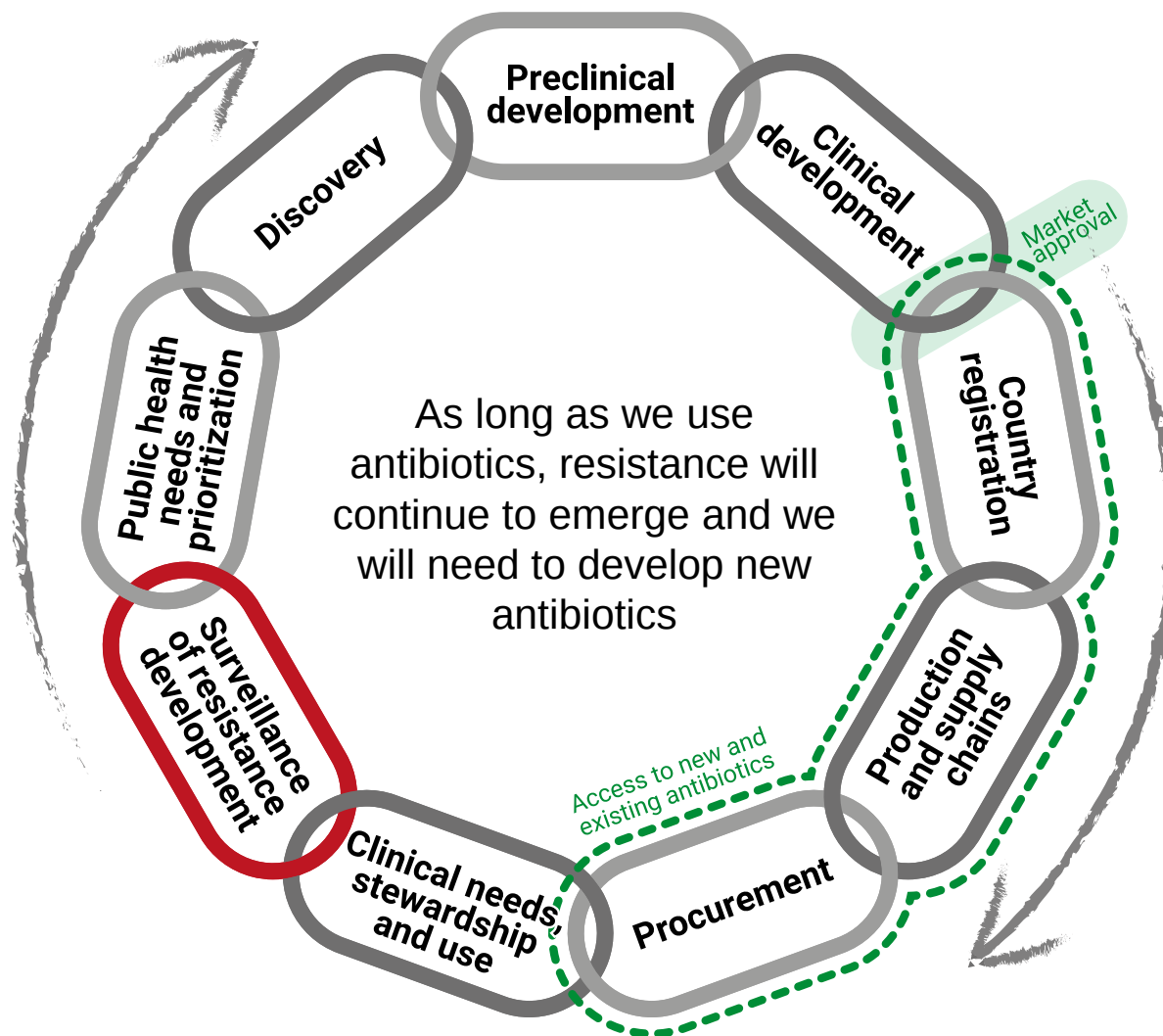
Publicerat torsdag 14 augusti kl 12:14

- › I Gaza utgör antibiotikaresistens, tillsammans med den stora bristen på antibiotika, en ytterligare faktor som ökar lidandet för skadade och sjuka.
- › Undernärning, som är utbredd i Gaza, gör immunförsvaret sämre, vilket ytterligare ökar sårbarheten för infektioner.
- › Resistensen leder till fler dödsfall och fler amputationer. ”Vi är tillbaka på 1800-talets krigskirurgi”, säger Kristian Riesbeck, professor i klinisk bakteriologi vid Lunds universitet.

Sara Heyman
sara.heyman@sverigesradio.se

Ekot
ekot@sverigesradio.se

The antibiotic Research & Development and Access chain

Folkhälsomyndighetens arbete med beredskapsläkemedel

Uppdrag

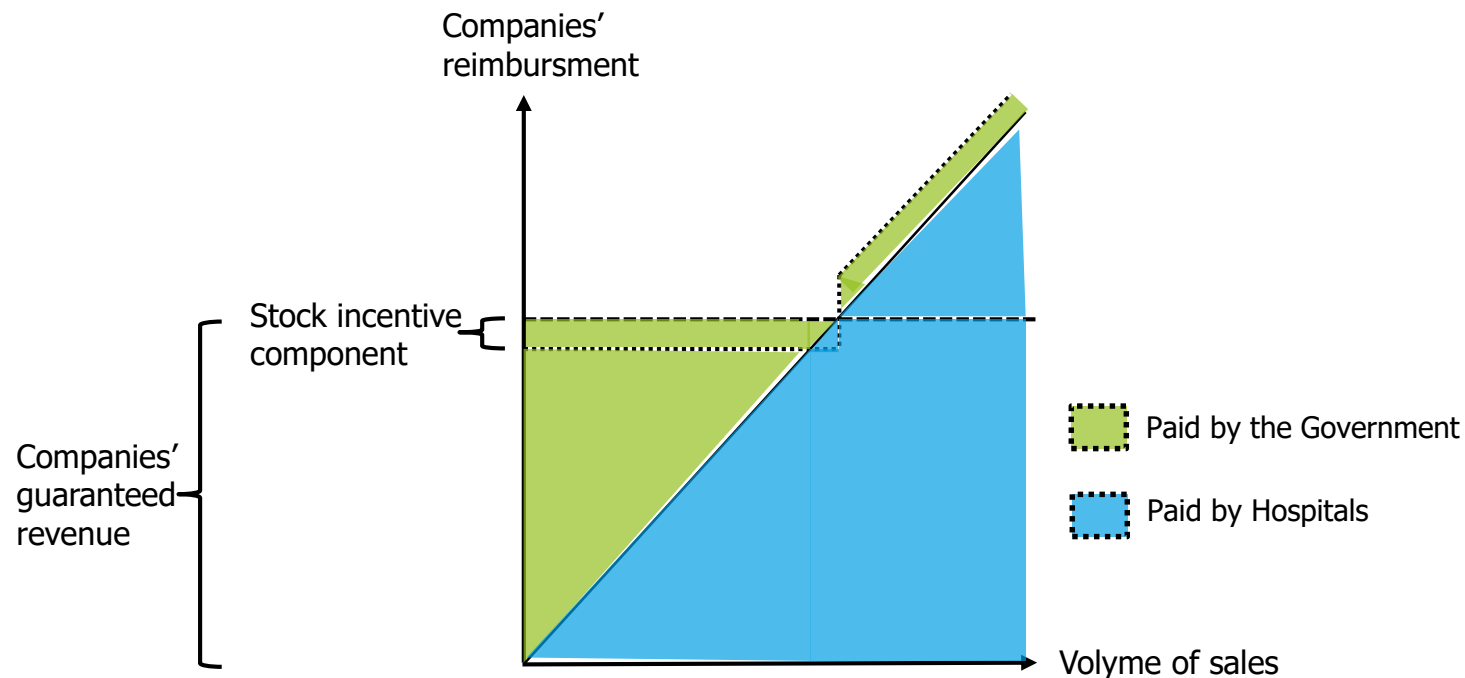
Enligt § 27 i Förordning (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten ska myndigheten på regeringens uppdrag samordna förberedelser för försörjningen med läkemedel inför *allvarliga utbrott av smittsamma sjukdomar*.

Exempel regeringsuppdrag:

- Beredskap inför en influensapandemi
 - Influensapandemivaccin
 - Antivirala läkemedel
- **Antibiotika inför en pandemi**
- Andra vaccin (exv covid-19 och mpox)
- Uppdrag om att säkra **tillgång till särskilt medicinskt viktiga antibiotika**

En modell för garanterad ersättning för tillgång till vissa antibiotika

- Ersättningen är delvis frikopplad från försäljningen
- MAH är garanterad en minimiersättning för att hålla produkten tillgänglig för svensk sjukvård
- En lagerincitamentsdel betalas ut oavsett försäljningsnivå
- Sjukhusen betalar för sin användning
- Staten står för mellanskillnaden upp till garantinivån

Samarbeten pågår

About ▾ Policy & MS Engagement Stewardship ▾ IPC Surveillance Access Raise Awareness ▾ News & Events ▾ Sustainability Training & Education Outcomes

09 ACCESS TO ANTIBIOTICS AND DIAGNOSTICS

Co-leaders

 Norway
Folkehelseinstituttet, NIPH

 Sweden
Folkhälsomyndigheten, FOHM

Task 9.1 Aggregate the evidence informing the primary actions of the WP and have each participating country select high-priority products with vulnerable supply

Task co-leaders: Folkehelseinstituttet (NIPH) and Folkhälsomyndigheten (FOHM)

Task 9.2 Collaborate with interested countries, WP6, and WP8 regarding demand-side barriers and interventions products

Task co-leaders: Statens Serum Institut (SSI), Folkehelseinstituttet (NIPH)

Task 9.3 Collaborate with interested countries and stakeholders, European bodies, to supply side barriers and interventions antibiotics and diagnostics

Task co-leaders: Folkehelseinstituttet (NIPH) and Folkhälsomyndigheten (FOHM)

Task 9.4 Collaborate with interested countries, EC (including HERA), EMA and others regarding access to new products

Task co-leaders: Folkehelseinstituttet (NIPH), Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM)

Nordiska ministerrådet

Vad kan vi som farmaceuter göra?

Bidra med farmaceutisk kompetens och

- stödja val av rätt antibiotika i rätt dos
- bidra till stabilare tillgänglighet och innovation
- förmedla kunskap och informera patienter om vikten av följsamhet till ordinationen
- ta emot överblivna antibiotika på apotek för destruktion
- 📢 öka medvetenheten och engagemanget bland bekanta, kunder, kollegor och beslutsfattare

Tack

Håll dig uppdaterad via vår webbplats,
vårt nyhetsbrev och våra sociala medier.

Folkhälsomyndigheten

www.fohm.se • fohm.se/nyhetsbrev • Sociala medier • Podden Liv & Hälsa